

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست

تبیین قابلیت های ژئوتوریسمی گنبدهای نمکی با تاکید بر ایران

زهرا پاک نهاد^۱، لیلا کیانی^۲

چکیده

از جمله پدیده های ژئوتوریسمی که قابلیت های فراوان و چند جانبه ای در جذب گردشگران داخلی و خارجی دارد گنبد نمکی است. گنبد نمکی به طور کلی به برجستگی هایی که توسط نمک به علت حرکات و بالا آمدن آن ایجاد می گردد، گفته می شود. این گنبد ها به عنوان مخازن نفت و گاز طبیعی، منابع سولفور، منبع نمک، سایت ذخیره ای زیرزمینی نفت و گاز طبیعی، و سایت های دفن زباله برای پسماندهای خطرناک، قلمداد می شوند. علاوه بر فواید مهم معدنی و صنعتی، گنبد های نمکی به دلیل دارا بودن، مناظر و چشم اندازهای منحصر به فردی که حرکت نمک در بخش هایی از آن ها ایجاد کرده است، زیبایی های شگرف و پنهان غارهای نمکی و سایر پدیده های بکر زمین شناختی از جمله پدیده های استثنایی و کم نظیر زمین شناسی و ژئومورفولوژی به شمار می روند که دارای توان بالایی در جذب گردشگر بوده و میتواند شمار زیادی گردشگر را برای لذت بردن از این پدیده زیبای خدادادی به مناطق جاذبه مند بکشاند. کشور ایران دارای گنبد های نمکی فراوانی است که قابلیت های چند جانبه ای در جذب گردشگران داخلی و خارجی دارد. تحقیق حاضر علاوه بر تبیین چگونگی تشکیل و به وجود آمدن گنبد های نمکی، به معرفی مهمترین گنبد های نمکی ایران و پتانسیل های زمین گردشگری آنها پرداخته و اهمیت این پدیده ها را در گردشگری مورد بحث قرار داده است. روش تحقیق به کار گرفته شده توصیفی - تحلیلی بوده و گردآوری اطلاعات عمدتاً به روش کتابخانه ای و میدانی صورت گرفته است. در پایان یافته های تحقیق نشان می دهد که با عنایت به قابلیت های بی نظیر زمین شناختی گنبد های نمکی و توسعه گردشگری بر مبنای آنها و همچنین با در نظر گرفتن حفظ مسائل زیست محیطی می توان سرمایه های عظیم اقتصادی، فرهنگی و علمی را به این مناطق سرازیر کرده، و زمینه توسعه اقتصادی - اجتماعی آنها را فراهم آورد.

واژگان کلیدی: گنبد نمکی، دیاپیریسم، ژئوتوریسم، زمین گردشگری، ایران.

۱. نویسنده مسئول، دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری، دانشگاه خوارزمی

zpaknahad@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری، دانشگاه خوارزمی

Lkiani16@gmail.com